N. Warmińsko - Mazurskie 14

Park Klonowy Dwór

Gmina Małdyty

od _____ do _____

_____

1407

Nr inw.-1407 dep.
BIBLIOTEKA
Zarządu Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac.-Ogrod.
Muzeum Narodowego w Warszawie

ARCHIWUM
OŚRODKA OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130
Nr inw. 1407

METRYCZKA PARKU - OGRODU

1	Adres:	miejscowość - Klonowy Dwór	gmina - Ruciane-Nida	powiat - Mrągowo	województwo - olsztyńskie
2	Nazwa parku:	aktualna - nie posiada		dawna -	nie stwierdzono
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania:	Park podworski typu krajobrazowego. Znajduje się w stanie dużego zaniedbania. Część parku zupełnie zniszczona, część zamieniona na ogród warzywny. Zachowało się zadrzewienie na stoku z fragmentem alei.			
4	Czas powstania:	XIX w.			
5	Położenie parku:	Położony na północ od jeziora Kuty na wzniesieniu około 20m nad poziom jeziora. Teren parku, podobnie jak otoczenie posiada znaczne deniwelacje.			
6	powierzchnia parku:	ogółem w ha - 2,94 ha	w tym wód w ha - około 0,2	czy są na niej budynki i jakie - Dworek i stajnie znajdują się poza granicami parku.	
7	Użytkownik parku:	Państwowa Stadnina Koni Pleki ty, gospodarstwo Klonowy Dwór.			
8.	Czy jest w rejestrze i data i nr rejestru	nie ma			
9	Istniejące dokumentacje /data, autor/	pomiar sytuacyjno wysokościowy - nie ma		inwentaryzacja zieleni - nie ma	
		studium historyczne - nie ma		założenia techniczno ekonomiczne - nie ma	
		techniczno, branżowe dokumentacje i ekspertyzy - nie ma			
10	Prace konserwatorskie dotychczas	Po drugiej wojnie światowej nie przeprowadzano żadnych remontów.			

ARCHIWUM
OŚRODKA OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9, tel. 628 48 41 w. 130
Nr arch. 1407

Klonowy Dwór pow. Morąg.

I. Krótka analiza historyczna.

1. Ewolucja układu przestrzennego.

Park założony w XIX wieku jako park krajobrazowy wykorzystujący stromе wzniesienie, u podnóża którego znajduje się niewielki stawek. Na stoku alejka stanowiąca oś widokową. Zadrzewienie pełniło również rolę ochronną przed erozją.

2. Dawne plany.

Nie odnaleziono dawnych planów.

3. Źródła do dziejów parku.

Przy niniejszym opracowaniu korzystano z niemieckiej mapy topograficznej z 1944 roku w skali 1: 25000 znajdującej się Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Olsztynie, na której czytelne są założenia parkowe z tamtego okresu. Z innych źródeł nie korzystano.

II. Charakterystyka stanu istniejącego.

1. Układ przestrzenny.

Park położony jest w odległości około 2 km na zachód od szosy Małdyty-Ostróda. Charakter podłoża /duży obszar glin zwałowych na wysoczyźnie moreny dennej/ o wybitnie rolniczym i niewielkim procencie powierzchni leśnej zachowanej głównie na podmokłych terenach wytopiskowych. Rzeźba terenu w okolicach Klonowego Dworu jest bardzo urozmaicona. Deniwelacje p zekraczają miejscami 30 metrów. Teren parku obejmuje zbocze głębokiej rynny o dużym spadku.

Od szosy wiedzie na teren gospodarstwa droga kończąca się przy dworku. Od strony północnej znajdują się zabudowania gospodarcze w kształcie czworoboku. Park rozciąga się na południe i południowy-zachód od dworu. W obecnym stanie przedstawia się on jako niewielkie zadrzewienie na stromym stoku z fragmentem alei stanowiącej główną oś widokową na położony w dole stawek. Część przy dworze użytkowana jest jako ogród warzywny, od strony szosy otoczony pojedyńczymi drzewami. Na zachód od dworu pusta przestrzeń zarodowana przez deszcze. Mimo skromnych założeń park posiada znaczenie glebo- i wodochronne.

2. Inwentaryzacja roślin.

W parku występuje drzewostan liściasty różnowiekowy o składzie gatunkowym, który przedstawia poniższe zestawienie:

Gatunki drzew rodzimych.

Dąb szypułkowy Quercus robur	60%
Klon zwyczajny i jawor Acer platanoides i A. pseudoplatanus	20%
Lipa drobnolistna Tilia cordata	10%
Świerk pospolity Picea excelsa	10%

Pojedyńczo występuje grąb zwyczajny Carpinus betulus, brzoza brodawkowata Betula verrucosa, olsza czarna Alnus glutinosa oraz jesion wyniosły Fraxinus excelsior. Według przybliżonego szacunku wiek dla poszczególnych gatunków drzew tworzących drzewostan wynosi: dla dębu około 120-150 lat, dla grabu około 80-90 lat, dla pozostałych gatunków drzew około /60-80/ 70 lat, a nawet dla niektórych grup drzew około /80-100/ 90 lat.

W podroście o zwarciu przerwanym i grupowo występuje klon, lipa, jesion, grab, dąb w wieku około /10-20/ 15 lat. W niektórych grupach w wieku /30-40/ 35 lat. Stopień zadrzewienia wynosi 0,6, według stopniowania dla drzewostanów leśnych. Poza tym na obrzeżach parku, wzdłuż dróg występują dwie aleje dębowe w liczbie około 80 sztuk dębu szypułkowego w wieku około 100 lat. Z drzew pomnikowych na uwagę zasługują: dąb szypułkowy o obwodzie 475 cm oraz klon zwyczajny o obwodzie około 125 cm.

Gatunki drzew obcych.

Na terenie parku zanotowano występowanie w drzewostanach obcych gatunków drzew, którymi są choina Tsuga canadensis w liczbie 10 sztuk oraz daglezja prawdopodobnie Pseudotsuga glauca w liczbie 14 sztuk. Średnica dla tych gatunków drzew na wysokości 1,3 m od ziemi wynosi około 25-30 cm.

Drzewostany w tym obiekcie porastają powierzchnię o dużym nachyleniu w związku z czym gleba podlega silnej erozji. Drzewostany występują na dobrych glebach II boniatacji, według klasyfikacji dla siedlisk leśnych.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.
Z pierwotnych założeń parkowych pozostało niewiele, a mianowicie zadrzewienie na stromym stoku z alejką widokową, stawek u podnóża stoku. Porównując sytuację ze stanem z roku 1944 można stwie dzić, że nie zachowała się część leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie dworku. Była tam alejka wychodząca z prawej strony dworku, która otaczała trawnik i w dalszym biegu skręcała na zachód łącząc się z drugą okrężną aleją biegnącą w południowej części wzdłuż stromego stoku, a w północnej dochodziła do dworku. Zachował się również choć znacznie przerzedzony szpaler drzew oddzielający park od dróg przechodzących wzdłuż wschodniej i południowej granicy parku. Część na południowy-zachód od dworu zamieniona została na ogród warzywny.

4. Rola obiektu w krajobrazie.
Park spełnia poważną rolę podnosząc estetykę krajobrazu w terenie pozbawionym większych kompleksów leśnych. Posiada duże znaczenie jako czynnik glebochronny na zboczu podatnym na erozję. Poza tym park przedstawia duże znaczenie jako miejsce rekreacyjne dla pracowników zatrudnionych w miejscowym gospodarstwie.

III. Wnioski dotyczące:
1. Granicy ochrony konserwatorskiej w zakresie:
a/ ochrony układu parku
ze względu na stan zachowania nie ma potrzeby;
b/ ochrony ekologicznej
Zachować część położoną na stoku;
c/ ochrony kompozycji widokowej
nie zmieniać biegu alejki na stoku.

2. Ewentualnej zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania całości parku i poszczególnych jego części.
Część parku położoną na południe od dworku przywrócić do pierwotnego stanu i użytkować jako park.

3. Zakresu niezbędnej lub pożądanej renowacji.
Drzewostan w parku jest zaniedbany i wymaga stosowania zabiegów pielęgnacyjnych. Należałoby również uporządkować ścieżki

i aleje spacerowe, zaś zbocza o dużym nachyleniu powinny być biologicznie zabudowane przez nasadzenie krzewów cieniolubnych. Staw położony w parku powinien być oczyszczony, a teren wokół niego uporządkowany.

Park po renowacji powinien spełniać rolę jako miejsce rekreacji i jako zadrzewienie ochronne, z tego też względu nie należy go przywracać do stanu przedwojennego.

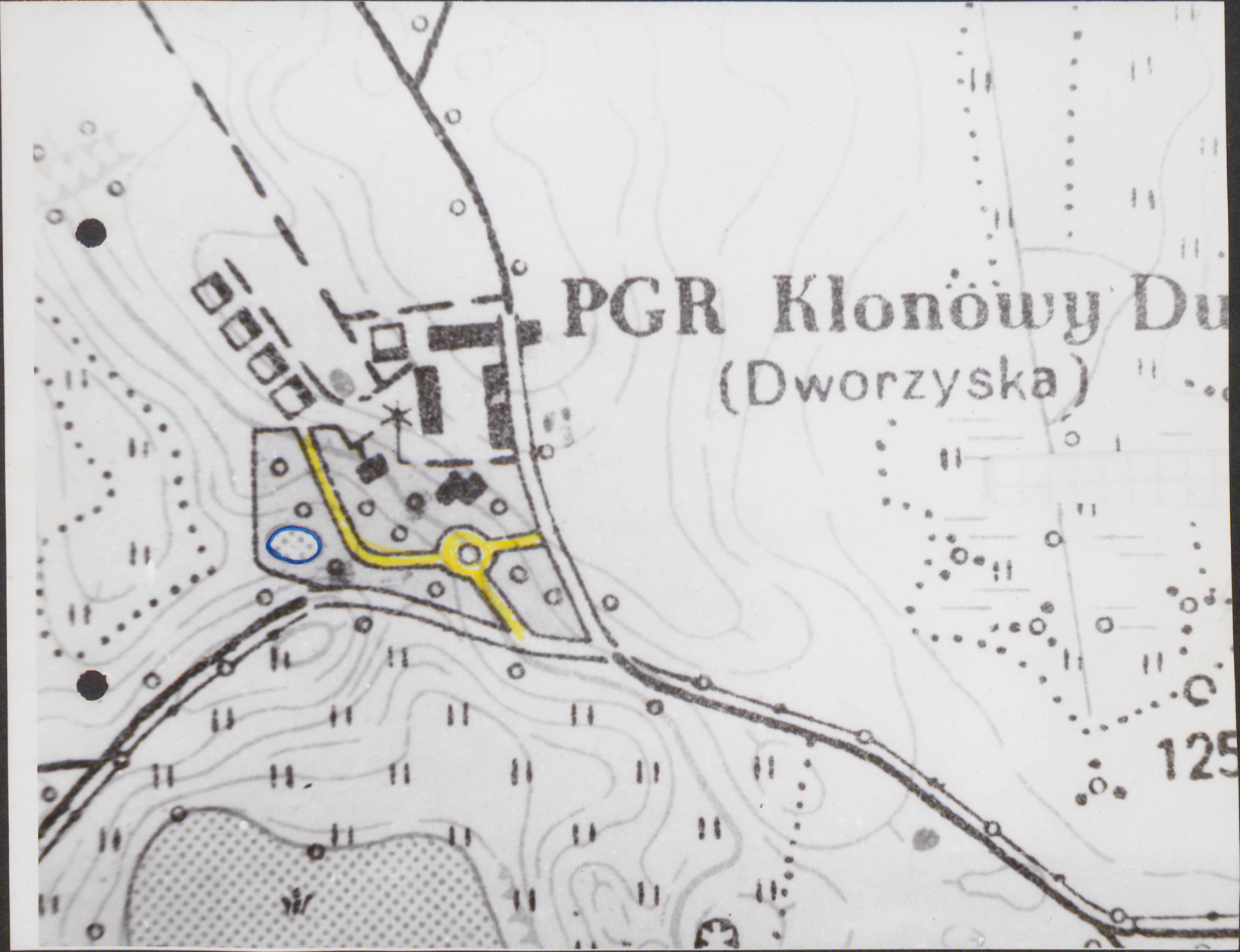
PGR Klonowy Du
(Dworzyska)
125

142,6
134,1
Gut
Höfen
120
120
110
130
60

Plan parku

1:5.000

Wykaz zdjęć

1. Nr neg. 3657 Fragment alei na stromym zboczu,
2. Nr neg. 3658 Fragment alei na stromym zboczu,
3. Nr neg. 3660 Pomnikowy dąb o obw. 475 cm na skraju parku przy drodze do Pozort,
4. Nr neg. 3661 Fragment jeziorka na skraju parku,
5. Nr neg. 3659 Fragment jeziorka na skraju parku.

1 neg 3657

2 neg 3658

3 neg 3660

4 neg 3661

5 neg 3659